

Nicméně i po těchto deklarovaných změnách se v rámci výuky situace měnila pomalu. Přetrvávající problémy se stávají aktuálním tématem rovněž v současné didaktice cizích jazyků.

Vedle SERRJ existují i jiné modely komunikační kompetence (*communicative competence*). V centru modelu, který vypracovali Celce-Murcia, Dornyei a Thurrell (1995), je kompetence diskurzivní, která se rozvíjí ve vzájemném propojení s kompetencí sociokulturní, kompetencí lingvistickou a kompetencí akční (ty tvoří tři vrcholy pyramidy). Celé toto uspořádání je kruhově propojeno se strategickou kompetencí. Tento model je blízký modelu SERRJ, neboť pracuje s kompetencí lingvistickou, do níž řadí i lexikální sub-kompetenci, strategická kompetence zahrnuje i metakognitivní procesy plánování, stanovení cílů a hodnocení. Tato pětistupňová klasifikace oblastí tvořících složitý model komunikace je srozumitelná, přehledná (jsou uvedeny seznamy položek, které patří do jednotlivých oblastí) a mělo by být možné s ní pracovat v rámci RVP ZV a najít propojení s jednotlivými KK.

Za zajímavou mimoevropskou inspiraci lze považovat dokument *Alberta K-12 ESL Proficiency Benchmarks*⁴, který slouží učitelům anglického jazyka jako druhého jazyka. Byl vyvinut jako nástroj neformálního kritériálního hodnocení pro učitele všech předmětů, učitele anglického jazyka (ESL), konzultanty v oblasti výuky angličtiny a vedení škol. Jednotlivé standardy poskytují popisy jazykových úrovní (proficiency) pro jednotlivé ročníky, podporu škol v oblasti efektivní výuky a plánování programů pro žáky, kteří se učí angličtinu.

Tato podpora obsahuje návrhy na určení vstupní úrovně žáků, konzistentní přístup k hodnocení jazykové úrovně žáků a na účinnou spolupráci a komunikaci mezi učiteli žáků. Konkrétní návrhy, které materiál obsahuje, zahrnují postupy v oblastech hodnocení, sledování, zaznamenávání jazykové úrovně, komunikace s žáky a rodiči o principech jazykového vzdělávání a plánování běžné školní výuky. Vymezení komunikační kompetence ve vztahu k obecným kompetencím je pragmaticky orientované: *Komunikační kompetence je schopnost porozumět a využívat jazyk ke komunikaci v autentických sociálních a vzdělávacích kontextech*. Čtyři hlavní oblasti komunikační kompetence zahrnují – lingvistickou, strategickou, sociolingvistickou a diskurzivní kompetenci. Tyto kompetence jsou dále specifikovány v rámci jednotlivých řečových dovedností (poslech, mluvení, čtení a psaní).

Zajímavou inspirací je i koncept *task-based language learning* (TBLL). Vychází z kritiky učení založeného na práci se strukturami a dovednostmi a gramatické progresi. Vzniká nová kultura úloh a komplexnějších (otevřených) konceptů úloh. Kritika se týká myšlenky, že typy úloh a formy cvičení zaměřené na jazykové formy nejsou vhodné k dosažení komplexních komunikačních cílů a strategií, které jsou zapotřebí pro reálné jazykové jednání v každodenních diskurzích. Což je hlavní učební cíl. Tradiční úlohy jsou také kritizovány proto, že nenechávají prostor a nedávají podněty pro vlastní názory a uplatnění zkušeností. Kritizováno je také nerespektování proměny role vyučujících a žáků. Kritika dominance úkolů po malých krocích a úzce pojatých zadání se setkala s koncepty otevřeného učení a komplexnějších zadání úloh (srov. podrobně Müller-Hartmann Schocker-von Ditfurth 2005, s. 4 an.).

Jane Willis (1996, s. 38 ad.) doporučuje TBLL-framework – strukturovaný model pro výuku založenou na úlohách. Tento model dělí činnost žáků do úvodní fáze (*pre-task*), centrální části (*taskcycle*), kde probíhá zpracování úlohy ve skupině nebo ve dvojici (*task*), následuje plánování způsobu prezentace v plénu (*planning*) a prezentace (*report*). Důležité je, že řešení úlohy musí být ze strany vyučujícího i učícího vnímáno jako proces.

Vedle komunikační kompetence je v oblasti cílů i obsahu výuky cizích jazyků nutné zmínit i *kompetenci interkulturní* (hovoří se často o rozvoji interkulturní komunikační kompetence nebo způsobilosti jednat v cizím jazyce). Interkulturní kompetenci v širokém smyslu lze chápat

⁴ Dostupný na http://www.learnalberta.ca/Content/eslapb/search_about.html.